

En skönhet i lavarnas rike

Pell Algot Eriksson, Malungsfors

Då jag för mer än trettio år sedan strövade omkring på Haftahedarna i Malungs socken, fick jag på en vägslänt vid en stig ned mot Kvissedforsen se en vacker och säregen lav. Det var en bladlav, 5-8 cm bred, kretsformig och något tilltryckt till marken. Bållkanterna var uppdelade i runda, något krusiga lober, som böjde sig uppåt och något inåt över bålen och visade på så vis undersidans skarpa tegelröda eller saffransgula färg. De i fuktigt tillstånd saftigt mörkgröna loberna blev på så vis kontrastfullt och vackert inramade av den rödgula färgen. Lavens fruktkroppar - apothecierna - var cirkelformiga, brunaktiga och upp till centimeterbreda och låg i jämnhöjd med bålöversidan. Laven visade sig vara den karaktäristiska **saffranslaven**, *Solorina crocea*.

Dagen då jag såg laven var vädret fuktigt, och lavens färger var klara och rena. Det blev ett glittrande färgspel i saffransgult, mörkgrönt och brunt på den annars så "stillsamma" vägslänten.

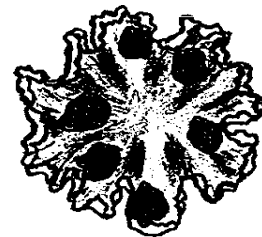
Saffranslaven är nordlig och har sin största utbredning i fjällen. I Norge är den funnen i Jotunheimen så högt som över 2000 m.ö.h. Laven går också ned i högre liggande skogar. I Sverige har laven sin sydgräns just i Malung på de ovan nämnda Haftahedarna. Här har lichenologen T.E. Hasselrot hittat laven på flera platser. Mitt senaste fynd är från Hoiunundsområdet i Transtrand. Där fann jag för ett par år sedan saffranslaven rikligt växande på en vägslänt nära Jan Ohlins sommarstuga.

Saffranslaven är känslig för konkurrens och föredrar därför lokaler utan slutet växttäckte, såsom inte alltför gamla vägslänter och dikeskanter. I fjällen förekommer den gärna vid snölegor, på flytjord och på våta ställen med naken jord.

Litteratur i urval:

Hasselrot, T.E. 1953: Nordliga lavar i syd- och mellansverige, s. 104-107, [karta nr 281. Uppsala.

Moberg, R. & Holmåsen, I. 1982: Lavar, [färgbild s.179]. Stockholm.
Skytte, Christiansen o a 1978: Vår flora i färg, Kryptogamer, [färgbild nr 21]. Uppsala.

Saffranslav, teckning förf.